1808E321

Candidate's Seat No :__________

B.A. (Sem.-V) Examination

Core 305/A Gujarati

'નંદબત્રીસી'

August 2021

Time : 2-00 Hours] **[Max. Marks : 50**

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-૧

નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

૧ શામળનું જીવન અને કવન વિગતે વર્ણવો. ૧૪

૨ પદ્યવાર્તાના લક્ષણોનો વિસ્તૃત પરિચય કરાવો. ૧૪

૩ 'નંદબત્રીસી'ને નજર સમક્ષ રાખીને શામળની પદ્યવાર્તાકાર તરીકેની ખૂબીઓ અને ખામીઓ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૧૪

૪ 'નંદબત્રીસી'ને આધારે શામળની પાત્રાલેખન કળાનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪

૫ પદ્યવાર્તાના લક્ષણોને આધારે 'નંદબત્રીસી'નું પદ્યવાર્તા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૬ 'નંદબત્રીસી'માં જોવા મળતી શામળની સંવાદકલા અને સમસ્યાઓ ૧૪

૭ નીચેની બંને પંક્તિનો વિચારવિસ્તાર કરો. ૧૪

(અ) 'હરિનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને'.

(બ) 'પરબો માંડી લીમડે, મટકે શીતલ છાંય;
તાપે તરસ્યા પાન્થને, ખોબ-ખોબે પાય'.

૮ નીચેની બંને પંક્તિનો વિચારવિસ્તાર કરો. ૧૪

(અ) 'હું માનવી માનવ થાઉં તો ઘણું.'

(બ) 'જે પોષતું તે મારતું એવો દિસે ક્રમ કુદરતી.'

વિભાગ-૨

૯ નીચેનામાંથી ગમે તે આઠ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : ૦૮

(૧) શામળનો જન્મ કઈ જ્ઞાતિમાં થયો હતો?
(અ) નાગર બ્રાહ્મણ (બ) ઔદિચ્ય બ્રાહ્મણ (ક) શ્રીગોડ બ્રાહ્મણ (ડ) શ્રીમાળી બ્રાહ્મણ.

(૨) શામળના પિતાનું નામ શું હતું?
(અ) વીરેશ્વર (બ) સોમેશ્વર (ક) નાગેશ્વર (ડ) વ્રજેશ્વર.

(૩) શામળના ગુરુનું નામ શું હતું?
(અ) બાલાભટ્ટ (બ) માણભટ્ટ (ક) મોટાભટ્ટ (ડ) નાનાભટ્ટ.

(૪) શામળની કઈ કૃતિને ગુજરાતી સાહિત્યની 'અરેબિયન નાઈટ્સ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છો?
(અ) 'નંદબત્રીસી' (બ) 'સુડાબહોતેરી' (ક) 'સિંહાસનબત્રીસી' (ડ) 'વેતાળપચીસી'.

[P.T.O.

(૫) શામળનો કોની સાથેનો સાહિત્યિક ઝઘડો જાણીતો છે?
(અ) વિશ્વનાથ (બ) પ્રેમાનંદ (ક) ભાલણ (ડ) અખો.

(૬) મધ્યકાલીન સાહિત્યનું કયું તત્ત્વ 'નંદબત્રીસી'માં વારંવાર જોવા મળે છે?
(અ) પાત્રાલેખન (બ) વર્ણન (ક) ચમત્કાર (ડ) ઉપદેશ.

(૭) 'નંદબત્રીસી'ની કથાને વધુ આકર્ષક બનાવવા શામળે શેનો ઉપયોગ કર્યો છે?
(અ) ઉપદેશ (બ) પાત્રાલેખન (ક) અલંકાર (ડ) સુભાષિતો.

(૮) 'નંદબત્રીસી'નું સંપાદન કોણે કરેલું છે?
(અ) કીર્તિદાબેન શાહ (બ) જયંત કોઠારી (ક) ચંદ્રકાન્ત શેઠ (ડ) ઉષા ઉપાધ્યાય.

(૯) શામળને આર્થિક સહાય અને આશ્રય આપનારનું નામ શું છે?
(અ) ભગવાનદાસ (બ) રખીદાસ (ક) જમનાદાસ (ડ) લક્ષ્મીદાસ.

(૧૦) 'નંદબત્રીસી'ની મુખ્ય નાયિકાનું નામ શું છે?
(અ) સુલોચના (બ) પદ્મિની (ક) કામિની (ડ) ભામિની.

(૧૧) રાજાએ પ્રધાનને શું લેવા માટે કચ્છ મોકલ્યા હતા?
(અ) પોપટ (બ) હાથી (ક) ભાલા (ડ) ઘોડા.

(૧૨) ધોબી નાયિકાના કપડાં કયા સમયે ધોતો હોય છે?
(અ) સવારે (બ) સાંજે (ક) મધરાતે (ડ) બપોરે.

(૧૩) નંદરાજા પ્રધાનના મહેલમાં આવે છે ત્યારે પ્રધાનના પત્નીની સાથે કોણ હોય છે?
(અ) પોપટ (બ) દાસી (ક) વિરોચન (ડ) નેનસુખ.

(૧૪) રાજાનું ખૂન કરીને પ્રધાન તેના શબને કયા વૃક્ષ નીચે દાટી દે છે?
(અ) વડના (બ) પીપળના (ક) ચંપાના (ડ) આંબાના.

(૧૫) પ્રધાનના સસરાનું નામ શું હતું?
(અ) ધનસુખ (બ) નેનસુખ (ક) મનસુખ (ડ) કર્ણસુખ.

(૧૬) નંદરાજાના અસ્થિનું વિસર્જન કઈ નદીમાં કરવામાં આવે છે?
(અ) ગોદાવરી (બ) નર્મદા (ક) ગોમતી (ડ) ગંગા.